امکان کاربرد مدیریت راهبردی در بیمارستان های دانشگاه علوم پزشکی ایران

دکتر جمال الدین طبیبی* دکتر پوران رئیسی** امیراشکان نصیری پور***

Strategic management implementation in hospitals affiliated to Iran University of Medical Sciences

J.Tabibi P.Raeissi A.Nasiripour

⊥ Abstract

Background: Usage of effective and efficient managerial methods in administration of hospitals and other health centers has a significant role in improvement of organizational performance and quality of services.

Objective: The essential goal of this study was to investigate the possibility of strategic management implementation in hospitals affiliated to Iran University of Medical Sciences.

Methods: In this descriptive, and cross–Sectional Study, top and middle managers of six hospitals (total of 66) were selected and their responses to the questionnaires were analyzed. Data were collected in 2001.

Findings: Based on the grading of likert scale (1=very low , 5=very high) results indicated that investigated managers' awarness degree of strategic management principles have been 2.8 of 5(on average); they believed that implementation of strategic management in their hospitals was very useful (total score 4/2 of 5) and almost applicable (total score 3/18 of 5). They also believed that considering the environmental factors and internal situation of hospitals, implementation of such style have been possible a little a bove determined average (total score 43.31 of 75).

Conclusion: Regarding of this study, the possibility of strategic management implementation in investigated hospitals is not very high now, but we can increase it through developing facilitators such as training of managers and eliminating barriers such as centralization in national health system.

Key word: Strategic Management, Hospital

ـ چکیده

زمینه: بهره گیری از سبک های مدیریتی کارا و اثربخش در اداره بیمارستان ها و سایر مراکز بهداشتی _ درمانی، نقش مهمی در بهبود عملکرد سازمانی و ارتقای کیفیت خدمات اَنها دارد.

هدف: این مطالعه به منظور تعیین امکان بهره گیری از مدیریت راهبردی در بیمارستان های وابسته به دانشگاه علوم پزشکی ایران انجام شد.

مواد و روش ها: مطالعه به روش توصیفی_مقطعی در سال ۱۳۸۰ انجام شد. کلیه مدیران ارشد و میانی ۶ بیمارستان دانشگاه علوم پزشکی ایران (در مجموع ۶۶ نفر) به عنوان نمونه پژوهشی تعیین و پاسخ های آنان در مورد متغیرهای مورد مطالعه، از طریق پرسش نامه اخذ گردید. داده ها با استفاده از آمار توصیفی و آزمون کروسکال والیز تجزیه و تحلیل شدند.

یافته ها: یافته ها نشان داد میزان آگاهی مدیران درباره دانش مدیریت راهبردی با کسب میانگین ۲/۸ از ۵، کمتر از متوسط بوده است. همچنین پاسخ گویان، به کارگیری مدیریت راهبردی را پس از اطلاع رسانی در این زمینه خیلی مفید (با میانگین ۲/ ۴ از ۵) و آن را کمابیش عملی دانسته اند (با میانگین ۳/۱۲ از ۵). آنان امکان کاربرد مدیریت راهبردی را با توجه به عوامل محیطی و شرایط داخلی بیمارستان ها، اندکی بیش از متوسط تعیین شده می دانستند(با میانگین ۴۷/۳۱ از ۷۵).

نتیجه گیری: بهره گیری از مدیریت راهبردی در بیمارستان های مورد مطالعه (نه در حد بالا و به صورت فراگیر) امکان پذیر است و به شرط تقویت عوامل پیشبرنده مانند آموزش مدیران در کنار حذف عوامل بازدارنده ای چون حاکمیت شیوه متمرکز در سامانه بهداشت و درمان کشور، این امکان افزایش خواهد یافت.

کلید واژه ها: مدیریت راهبردی ، بیمارستان

^{*} دانشیار دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی ایران

^{**} استادیار دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی ایران

^{***} مربی و عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات تهران Page (54)